

[Boligministeren.]

forhandlinger i maj-juni i fjor, blev der ved bekendtgørelse af 6. juni 1962 iværksat yderligere reguleringer, idet man bl. a. indtog sommerhusbyggeri og ombygningsarbejder m. m., ligesom beløbsrammen ved om- og tilbygninger for reguleret byggeri blev nedsat fra 50.000 kr. til 5.000 kr. Endelig blev de regulerede områder udvidet i november 1962.

Jeg vil gerne her indskyde, at allerede før byggeriet blev inddraget under de politiske forhandlinger, havde vi i boligministeriet — i den udstrækning det var muligt inden for de reguleringsmuligheder, vi havde — søgt at dæmpe igangsættelsen af det regulerede byggeri, dels det regulerede erhvervsbyggeri, dels boligbyggeriet.

Medens der i første kvartal 1961 blev påbegyndt godt 1,3 mill. etagemeter, blev der i samme kvartal 1962 kun påbegyndt ca. 990.000 etagemeter, d. v. s. at vi i januar måned i fjor i forhold til året forud havde neddæmpet byggeriet ved at sætte 27 pct. mindre i gang. Det vil sikkert også erindres, at der under — og måske som følge af — de politiske forhandlinger i april, maj og juni skete en ændring i dette forhold. Uanset den neddæmpning på de 27 pct., jeg her har påvist, medførte de langvarige politiske forhandlinger en uheldig udvikling, befordret af rygterne om yderligere skærpelse af de gældende restriktioner såvel som de forventede virkninger af omsætningsafgift på byggematerialer.

Der skete her for byggeriet nøjagtig det samme som det, der skete for en række andre områder; jeg tænker her på den hamstringsbølge, vi oplevede for en række varer, i særdeleshed de mere varige forbrugsvarer, såsom fjernsynsapparater, køleskabe og personbiler.

Resultatet afspejlede sig da også i det igangsatte byggeri. Inden for det regulerede byggeri forsvandt, hvad jeg vil kalde den „stødpude“, der normalt må være til stede, d. v. s. intervallet mellem udstedelsen af igangsættelsestilladelser og det tidspunkt, da byggeriet normalt sættes i gang. Denne „stødpude“ forsvandt.

Som baggrund for den ved forliget forventede afdæmpning af påbegyndelserne af byggeri i 1962 sammenlignet med 1961

havde vi i boligministeriet regnet med, at påbegyndelserne af ureguleret byggeri i alle tilfælde ikke ville komme til at ligge højere end i 1961, idet der indførtes et bevillingsstop for offentligt byggeri, og da der, bortset fra de tilsagn om igangsættelsestilladelser inden for det regulerede byggeri i øvrigt, der var udstedt, ikke blev tale om frigelser af reguleret byggeri i resten af 1962.

For at sikre imod, at afdæmpningen af byggevirksomheden i de regulerede områder ikke blot resulterede i en udflytning af byggeriet til de nærliggende områder, udvidedes hovedstadsområdet den 6. juni 1962 til at omfatte langt den overvejende del af Nordsjælland og sydpå til Køge.

Medens vi i boligministeriet som nævnt havde regnet med en afdæmpning af påbegyndelserne af ureguleret byggeri, d. v. s. industribyggeri og boligbyggeri i de frie områder, medførte den nævnte „hamstringsbølge“ en voldsom opblussen af byggeriet i det uregulerede område. I april kvartal 1962 påbegyndtes således ca. 1,6 mill. m² sammenlignet med 1,1 mill. m² i det foregående års samme kvartal. Som følge af denne stigning, som endnu i september måned, da tallene forelå, måske kunne forklares ved en engangsoptak af byggeriet, strammede vi bevillingerne af offentlig støtte til boligbyggeri i hovedstadsområdet.

I løbet af november 1962 forelå tallene for juli kvartal, som viste, at den opblussen af byggeriet i april kvartal, som man havde regnet med var en engangsfenomen, var fortsat, og resultatet blev, at vi ved bekendtgørelse af 24. november 1962 foretog en yderligere udvidelse af reguleringerne, idet de geografiske områder, der er underkastet regulering, blev udvidet, samtidig med at industribyggeri til udlejningsformål — der i den senere tid havde været meget omfattende — blev underkastet regulering.

Resultatet af de første 3 kvartalers igangsatte byggeri — der altså må bedømmes på baggrund af den udvikling, jeg her har omtalt — udviser derfor i byområderne en stigning på ca. 10 pct. i forhold til de tilsvarende kvartaler af 1961. Uanset at vi måske kan forvente en vis afdæmpning af påbegyndelserne i 4. kvartal i byområderne og en ikke ringe nedgang i påbegyndelserne i landområderne, kan vi derfor ikke forvente